СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 122. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го ЧЕРВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 28, 1986 No. 122. VOL. XCIII

А. Д'Амато звернувся до Ґорбачова у справі Ю. Шухевича

Ню Йорк, Н. Й. — Сенатор Алфонс Д'Амато звернувся особисто листом до совєтського лідера Михаїла Горбачова з проханням про звільнення українського оборонця людських прав Юрія Шухевича, який провів 34 роки свого життя у тюрмі, таборах праці та на засланні. У своєму листі Д'Амато, який є головою Комісії Нагляду за виконанням Гельсінкських угод звертає увагу, що Ю. Шухевич є вже майже сліпий та загальний стан його здоров'я гіршає, а згідно із кримінальним законом в СССР важко хворі в'язні можуть бути звільнені раніше.

А. Д'Амато повідомив про своє звернення до М. Горбачова, яке між іншим підписав разом із ним сенатор Денніс ДеКонсіні, усіх своїх товаришів в Сенаті із закликом, щоб і вони включилися в цю акцію для звільнення Ю. Шухевича та вислали подібні листи до Генерального секретаря ЦК КП СС М. Горбачова. Д'Амато думає, що справа Ю. Шухевича повинна бути ще раз розглянена і тому треба апелювати усіми способами до совєтського уряду в його обороні.

Совєтський амбасадор зустрівся з сенаторами

Вашінгтон. — Новий совєтський амбасадор в ЗСА Юрій Дубінін зустрівся з лідерами демократичної фракції в Сенаті ЗСА. Ю. Дубінін передав сенаторам резолюції комісій в закордонних справах Ради національностей і Ради союзу Верховної Ради СССР, які закликають до зустрічі між членами відповідних комісій Сенату і Палати Репрезентантів ЗСА. На цій зустрічі, як вважає совєтська сторона, повинні бути обговорені питання обмеження нуклеарних зброєнь.

Кореспондент газети „Вашінгтон Пост" Волтер Пінкус пише, що ця пропозиція Москви є складовою частиною кампанії тиску на Вашінгтон з тим, щоб З'єднані Стейти Америки пішли на зустріч Совєтському Союзу в справі контролі над збросннями. Наскільки можна судити, ця хитрість не принесла успіху. Лідер демократичної меншости в Сенаті Роберт Берд заявив після зустрічі з Ю. Дубініном, що він підкреслив в розмові з совєтським амбасадором важливість нової зустрічі на вершинах, і додав, що будь-який діялог між представниками Верховної Ради СССР і американського Конгресу може початися лише після того, як буде названа дата зустрічі на вершинах.

Як уже повідомлялося, генеральний секретар ЦК КПСС Михаїл Горбачов досі не висловив бажання призначити таку дату, не зважаючи на постійні заклики американського Уряду.

В резолюціях комісій Верховної Ради, які Дубінін передав членам Сенату ЗСА пропонувалося обговорити на зустрічі між совєтськими і американськими парляментаристами також і питання про взаємну заборону підземних випробувань. Як відомо, Вашінгтон з самого початку відкидає відповідні совєтські пропозиції, вказуючи, що вибухи потрібні для модернізації американського нуклеарного арсеналу і для робіт у справі створення протиракетної космічної оборони з елементами космічного базування.

Деякі американські спеціялісти піддають сумніву щирість Москви. Вони твердять, що перед мораторієм Совєтський Союз провів велику серію підземних випробувань і має намір провести нову, як тільки вирішить оголосити про закінчення мораторію.

САНДІНІСТИ ПОКАЗУЮТЬ СВОЄ ПРАВДИВЕ ОБЛИЧЧЯ

Манаґуа, Нікараґуа. — Після голосування в Палаті Репрезентантів ЗСА в користь приділення більшої військової й економічної допомоги для „контрас", тобто антикомуністичних повстанців, борців за привернення повної державної суверенности й незалежности від Москви, нікараґуанський президент і його помічники, одним словом провідні прокомуністичні сандіністи, почали показувати своє правдиве обличчя.

Крім нападів Даніеля Ортеґи на президента Роналда Регена і американський Конгрес за підтримку його політики і посиленої урядової пропаганди сандіністів проти ЗСА, вони також почали на скору руку уводити в себе всякі обмеження і терор супроти інакомислячих нікараґуанців, а навіть проти високих церковних чинників, які, на думку сандіністів, „грають подвійну ролю: з одної сторони намагаються бути невтральними, а з другої підтримують потихо противників теперішнього уряду і спілкуються з американськими імперіялістичними колами".

Д. Ортеґа наказав закрити одинoку неконтрольовану урядом сандіністів газету „Ля Пренса", яка досі була єдиним непідфальшованим джерелом інформацій для нікараґуанців. Видавця газети повідомили телеграмою з урядової згори, ми повідомляємо вас, що від сьогодні газета не повинна виходити, аж до відкликання". Телеграму підписав військовик капітан Нельба Сеціліа Блияндон. Д. Ортеґа окремо заявив, що у зв'язку з голосуванням в Палаті Репрезентантів ЗСА Нікараґуа буде придержуватись законів, які діяли в країні під час проголошенням вийняткового стану і каратиме усіх порушників цього закону скоро і строго. Вийнятковий стан в Нікараґуа був проголошений 15-го жовтня минулого року і від того часу сандіністи, з допомогою совєтських так званих „дорадників", правдоподібно вишколених КҐБістів, покарали на горло багато сотень запідозрених у ворожості до режиму осіб, або тих, що їх сандіністи вважали „ворогами здобутків революції".

Як треба сподіватися, вибриками і теророві сандіністів потурають у З'єднаних Стейтах Америки й інших країнах вільного світу всякого роду пацифісти, комуністи, скрайньо-ліві соціялісти та інші деструктивні елементи, які не вміють оцінити справжньої свободи і по волі чи по неволі, або за гроші, стають на службу комуно-московської імперії чи кастрівських заговів смерти, які не тільки поширюють революції в Латинській Америці, з допомогою Москви і її сателітів, але також служать наємниками в багатьох африканських країнах і, до речі, також в Нікараґуа.

НІМЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ОПИСУЄ ЖИТТЯ У КИЄВІ

Джерзі Ситі. — У німецькому щоденнику „Франкфуртер Алльгемайне Цайтунг" з 16-го червня 1986 року надрукований цікавий репортаж німецького журналіста з Києва, який він назвав „Життя в Києві після Чорнобиля".

„Що ви чули про нас в Москві? Що тут іде все нормальним шляхом?" — запитус західного журналіста знайомий в Києві, якого прізвища він зі зрозумілих причин не подає. А далі цей знайомий остерігає „Чим коротше будете тут перебувати, тим краще".

Так розпочинає свій репортаж західній журналіст. А далі він описує, яке ненормальне спокійне та дивне враження зробило на нього тепер місто Київ, в якому звичайно живе 2,3 мільйона мешканців. Це тому, що зовсім не видно на вулицях дітей, усі парки і площі для забав пусті, а для обсерватора навіть люди, які проходять під цвітучими каштанами, видаються усі одинакового росту, дивно спокійні, затурбовані.

Журналіст описує, що населення Києва губиться в здогадах і різних вістках про силу і час дії радіяції. Є частина, яка вірить, що на дію радіяції допомагає горілка, інші взагалі не вірять, що треба бути осторожним у щоденному житті. Але на наказ урядових чинників вулиці змивали водою тричі денно, і також хати до висоти другого поверху, бо згідно із знавцями, радіоактивний пил, який лежить на землі є найбільше небезпечний. Тому також перед кожним будинком при вході лежать мокрі рядна, щоб усі могли витирати добре ноги. Як інформує німецький журналіст, на відкритому ярмарку на Хрещатику торгівці змивають городину під струмами води, а селяни, які привозять молоко чи городину до Києва мусять перейти урядову провірку на радіяцію і якщо ствердять, що кількість її надто висока, їм не дозволяється продавати цих продуктів. Але, як стверджує журналіст і тепер вже трапляється, що цю перевірку собі легковажать і він пише, що є продавці, які без страху кажуть, що самі п'ють неперевірене молоко і також дають членам своєї родини.

Говорять також нишком, що можна дістати дозвіл на продаж молочних та городинних продуктів „поза" урядовим бюром. На відкритих ярмарках в Києві повно городини, овочів і квітів, а продавці запрошують купувати, переконуючи, що їхній товар вільний від радіяції. Населення також ніяк не хоче вірити у перестороги, які уряд тепер явно подає, хоча вона вже не такі гострі, як були в місяці травні. Дозволено вже, наприклад, на продаж морозива і риби.

Перестерігають однак, щоб не грати відбиванки і копаного м'яча і не вибиратися на прогульки, тому, щоб не збивати радіоактивного пилу. Особливо наражені на вплив радіоактивности є полуниці і гриби, але помимо того, пише німецький журналіст, в розмові із ним молода учителька з Києва заявила, що вона не думає тратити цьогорічного збору полуниць у свого батька, що живе поза містом і плянує, як звичайно, із них робити варення.

Також подає журналіст у своєму звідомленні випадки, де повертаються до Києва діти, помимо заборони тут перебувати. Але це лише вимкові випадки і звичайно діти повертаються тільки на короткий час з важливих причин. Біля 250,000 дітей шкільного віку вивезено з Києва до різних таборів і батьки досі не знають як довго їхні діти будуть там перебувати.

Нова напасть на українців

Філядельфія (Я.Т.). — У неділю, 22-го червня, у телевізійній програмі „Дейбрейк", на сітці Сі-Бі-Ес (канал ч. 10), виступили у часі між 7-ою і 7:30-ою вранці, молоді брати Ендерсони Скат і Дан-Лі, які говорили про свою книжку „Інсайд де Ліґ", що вони її щойно опублікували.

Як вийшло із розмови між представниками Сі-Бі-Ес і братами Ендерсонами, згадана книжка це черговий пасквіль звернений проти Антикомуністичної ліґи, до якої автори зараховують теж антикомуністичні організації східньоевропейських та південноамериканських народів.

Як видно було із тієї програми, автори заатакували у „Інсайд де Ліґ", між іншими, також українців, які згідно з їхньою оцінкою, яку сміливо можна зарахувати до комуно-московської пропаганди „живцем здирали шкуру із жидів".

Вони наговорили також багато інших нісенітниць.

Брати Ендерсони уболівали над тим, що деякі американські політики, зокрема сенатор Джессі Гелмс, піддержують різні протикомуністичні організації, зокрем а у Південній Америці, а ці „мордують невинних людей".

Згадується нам, що наші організації, які боронять добре українське ім'я, повинні передати згадану книжку правникам, які перевірили б чи автори і видавництва не можна б скаржити за образу поодиноких осіб, організацій і всього українського народу.

ВИСТУП ПІЯНІСТКИ І. ПЕЛЕХ-ЗВАРИЧ В ЧИКАГО

Чикаго. — В середу, 2-го липня ц.р., о год. 12:15 по полудні у Чикаґівській бібліотеці, при розі Вашінґтон вул. і Мишиґен авеню, виступить піяністка Ірина Пелех-Зварич. Цей виступ є один із серії концертів присвячений славній піяністці Майрі Гес. В програмі вона виконає твір „Картинки з виставки" М. Мусоргського. Цей концерт буде наданий по радіо на Чикаґівській місцевій станції WFMT-FM.

У Києві заарештували П. Проценка

Ню Йорк. — Цими днями стало відомо, що в Києві заарештували православного активіста Павла Проценка, 1954 року народження П. Проценка заарештували на квартирі монахині Серафими 4-го червня. У нього сконфіскували матеріяли про життя православних в Росії. Проти Проценка висунені обвинувачення за статтею 187-1 Кримінального Кодексу УССР, яка передбачає кримінальну відповідальність за розповсюдження вигадок, які зневажають совєтський державний і суспільний лад.

У суботу, 29-го березня, в помешканні Проценка була проведена ревізія, під час якої сконфісковано документи про переслідування православних. Перед ревізією Проценка затримали на київському вокзалі, нібито підозріваючи, що він перевозе наркотики. Наркотиків у нього не знайшли, але сконфіскували документи і дитячі фотографії.

П'ять років тому ревізія була зроблена в його жінки Ірини Дьякової, яка в минулому працювала старшим науковим співробітником в одному з науково-дослідних інститутів, але залишила працю у зв'язку з народженням дочки Ксені, якій тепер два роки.

В момент арешту Павла Проценка його жінка і дочка перебували у Москві, куди вони виїхали з Києва у зв'язку з чорнобильською катастрофою. До матері жінки прийшли працівники КҐБ і загрозили, що заарештують Ірину Дьякову, якщо на Заході стане відомо про арешт Проценка.

Крім рукописів про переслідування православних, у Проценка були сконфісковані при арешті молитовник і Біблія.

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ

Гантер, Н. Й. — В суботу, 29-го червня ц.р., о год. 8-ій вечора відбудеться відкриття виставки д-ра Дениса Стахова тут в горішній залі мотелю „Ксеня" при дорозі 23А. Виставка триватиме два тижні.

В п'ятницю, 11-го липня ц.р. о год. 7:30 вечором д-р Д. Стахів висвітлить незвичайно цікаві прозірки „По чарівній Америці" в Ґражді коло церкви.

ВІДЗНАЧЕНИЙ УММА-Н-ом

Вінніпеґ (Інф. УММАН). — Українська Могилянсько-Мазепинська Академія Наук УММАН у Вільному світі відзначила „почесною грамотою признання" сеніора українських агрономів проф. Михайла Боровського, що в цьому році в листопаді святкуватиме 95-річчя свого трудолюбивого життя. Про це відзначення повідомив його д-р Яр Рудницький у часі, відвідин Дому для Старших ім. Преподобної Родини в Вінніпеґу у неділю 1-го червня 1986 р., в якому тепер перебуває проф Боровський. УММАН високо оцінила науково-педагогічну, видавничу й дослідчу працю, а теж її суспільно-громадські заслуги проф Боровського, що хоч відійшов від активної діяльности з уваги на свій вік, живо цікавиться науковим і громадсько-політичним життям.

У СВІТІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАБОРОНУ зі сторони уряду Південно-Африканської Республіки, Вінні Мандела, жінка негритянського активіста Нелсона Мандели, який перебуває у в'язниці, дала інтерв'ю для англійської телевізії і заявила, що вимковий стан в ПАР означає „оголошення війни" південноафриканським неграм. „Якщо расистський південноафриканський режим має намір воювати до останньої людини, то і ми будемо боротися до кінця", — сказала вона. В. Мандела накинулася на президента Роналда Регена і прем'єр-міністра Англії Марґарет Тачер за те, що вони виступають проти економічного бойкоту ПАР. Вона закликала зовнішній світ „задушити нашу країну" економічно. „Англійський чи реґенівський уряди не повинні вирішувати, скільки ми можемо витерпіти", — сказала Мандела, маючи на увазі висловлювання Вашінгтону і Лондону про те, що від економічних санкцій потерплять у першу чергу негри ПАР.

ЗА ДАНИМИ АВСТРАЛІЙСЬКОЇ розвідки, Лівія завербувала багато молодих австралійців, використовуючи їх потім на своїй території, а також для допомоги Палестинській Визвольній Організації і для проведення підривної діяльности на території французької Нової Каледонії. Міністер закордонних справ Австралії Вілліям Гайден звернувся до Лівійського народного бюра в Канберрі і попередив, що якщо Лівія і далі буде вербувати австралійських громадян, то це може мати погані наслідки.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ у звідомленні американської Гельсінкської групи, за останні півтора року в Болгарії було вбито від 300 до 1,500 турків, які не хотіли змінити свої імена на слов'янські і відмовитися від мусулманської віри. За словами авторів звідомлення, болгарські власті, мабуть, побоюються збільшення турецької меншости, яка нараховує 900,000 осіб, і впливу мусулманів-фундаменталістів. У зв'язку з цим у Болгарії почалися переслідування проти турецьких національних звичаїв, мови і одягу.

ТИЖНЕВИК „НЮЗВІК" опублікував нові обвинувачення проти командуючого збройними силами Панами генерала Мануеля Антоніо Норєґи. Зокрема тижневик, покликуючися на кола, близькі до Адміністрації президента Роналда Регена, повідомив, що генерал М. Норєґа зустрічався в Панамі, Канаді і Европі з старшинами ізраїльської розвідки і продавав їм інформації, що стосувалися американської оборони.

В ЛОНДОНІ ВІДБУЛАСЯ зустріч відповідального чиновника міністерства закордонних справ Англії Лінди Чалкер з вождем Африканського крайового конгресу (АКК) Оліверовм Тамбо, який в Південно-Африканській Республіці оголошений поза законом за терористичну діяльність. Це була перша зустріч відповідального чиновника уряду Марґарет Тачер з представником АКК. Л. Чалкер і О. Тамбо розмовляли понад годину. Ніякого офіційного повідомлення міністерство закордонних справ не видало. Лінда Чалкер відмовилася від коментарів. Щодо Тамбо, то він сказав репортерам, що зустріч була „сердечною і відвертою", але, за його словами, становище англійського уряду не змінилося. З цього коментаря можна зробити висновок, що уряд М. Тачер і далі виступає проти економічних санкцій щодо ПАР і настоює, щоб АКК відмовився від військових засобів для досягнення своєї мети.

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ справ Португалії оголосило про виселення з країни двох совєтських дипломатів за діяльність, „несумісну з дипломатичним статусом" і за вмішування у внутрішні справи Португалії. У звідомленні міністерства не сказано, в чому саме проявилося вмішування у внутрішні справи, але такий вислів переважно означає шпигунську діяльність. Співробітникам совєтської амбасади Владімірові Ґалкіну і Ґеннадієві Чінєву було запропоновано залишити Португалію протягом трьох днів.

В АМЕРИЦІ

АСТРОНАВТИ, ЯКІ застановлялися над експльозією міжпростірного корабля „Челленджер", заявили, що вразі ще одного подібного випадку на будь-якім кораблі, вони воліли б видістатись з нього. Астронавт Джан Янґ сказав, що кожний міжпростірний корабель, який вилітає в орбіту, повинен мати якусь механічну систему, яка дасть астронавтам змогу видістатись геть з корабля під час випадку. Дискутанти також сказали, що якщо б „Челленджер" мав таку систему, усі астронавти на міжпростірному кораблі були б живими.

ТИСЯЧІ ПРАЦІВНИКІВ і мешканців південного стейту Тексас втекли із своїх праць і позамикали свої доми через те, що гураган „Банні" наблизився до берегів цього стейту. Гураган „Банні" є першим літнім гураганом цього сезону. Дослідники, які передбачають погоду кажуть, що „Банні" не буде сильним гураганом, та не повинен заподіяти багато шкоди. Не зважаючи на ці передбачення, мешканці південного Тексасу трактують цю загрозу дуже поважно.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ наказали забрати усі ліки, які консументи купують у формі капсулок із склепів, та переглянути усі капсулки, щоб впевнитися, що нема більше ціяніду. Урядовці здоров'я у стейті Вашінгтон порадили усім мешканцям того ж стейту зовсім не заживати будь- яких ліків, аж доки усіх ліків не переглянуть.

У СТЕЙТІ АРКАНСО стейтова лябораторія злочинства виявила бензину в аспіріні. Дві особи заживали цю аспірину минулого тижня, і захворіли, і цей випадок став причиною слідства. Голова поліції в Арканзо сказав, що ніхто не знає, як пальне дісталося до аспірини, яка була в випродукована в Джерзі Ситі, Н. Дж. Ведеться слідство в Арканзо і Джерзі Ситі в цій справі. Офіційні особи підозрівають, що згодом знайдуть пояснення на ці всі випадки з ліками.

НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ в медичних центрах в Америці виявляє, що особи які хворіють на високе тиснення крови не люблять заживати ліків, бо ліки спричинюють погані фізичні й ментальні наслідки. Ці ліки не лише спричинюють втому, але також болі голови, шні і є причиною безсоння.

КОЛИШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ секретар Александер Гейґ ставиться прихильно до думки кандидувати на Президента ЗСА в 1988 році.

БІЛИЙ ДІМ ПОДАВ до відома, що президент Роналд Реґен номінуватиме адмірала-емерита Кенета Карра на 5-річний пост голови Комісії Нуклеарної Реґуляції. Карр прийде на місце Н. Палладіно, що відійшов на емеритуру в травні 1985 року.

МИКОЛА КРАВЦІВ ОДЕРЖИТЬ МЕДАЛЮ СВОБОДИ

Ню Йорк, Н. Й. — Микола Кравців, генерал бригади є одиноким українцем з-поміж багатонаціональної групи 87 визначних осіб, яким мейор міста Ню Йорку, Едвард Кач вручить медалю Свободи в окремій святочній церемонії, що відбудеться в дні 1-го липня ц.р. у Беттері Парк, два дні перед тим, як президент Роналд Реґен вручить медалі 12 особам, що їх запропонувала Фундація Статуї Свободи та острова Елліс, як репрезентантів етнічних груп.

Як відомо підбір цих осіб викликав публічну і гостру критику мейора Ню Йорку, який вважає, що ці особи не віддзеркалюють цілого вахляра національних груп, що живуть і зробили свій вклад у життя і розвій міста Ню Йорку.

Генерал Микола Кравців зі секретарем Департаменту оборони Каспаром Вайнберґером.

Тому він, у порозумінні із своєю етнічною комісією, проголосив теперь листу 87 осіб із різних національностей та з різних професій, що народилися поза ЗСА, мають американське громадянство, або його дістають і зробили вклад у розвиток міста, чи цілої Америки.

У списку, що опублікований в щоденнику „Ню Йорк Таймс" із 26-го червня 1986 року находимо, музиків, поетів, письменників, лікарів, акторів, журналістів, науковців, спортовців, та осіб інших професій. Між іменованими єдиним військовиком є генерал Микола Кравців, при якому зазначено, як при усіх інших і його національність.

Генерал М. Кравців, що тепер перебуває на відрядженні в Европі, конкретно у Бельгії, як ад'ютант американського головно команду ючого збройними силами НАТО на Европу, народився у Львові в 1935 році, син Неонілі та сл. б. Богдана Кравцева, довголітнього співредактора „Свободи", відомого поета та літературознавця.

Він від молодого хлопця переходив військовий вишкіл, закінчив славну військову школу у Вест Пойнті, здобув відтак ступінь магістра на університеті у Вашінгтоні із міжнародних зв'язків, а далі перейшов довгий військовий вишкіл. Брав участь у в'єтнамській війні, був там поранений та відзначений медалею Пурпурового Серця.

В часі своєї довгої військової кар'єри М. Кравців виконував ряд важливих та ключових завдань у столиці країни, включно із постом асистента секретаря Департаменту оборони ЗСА.

Часто він виконував також завдання поза кордонами ЗСА, як, наприклад, військового обсерватора у комісії ізраїльсько-сирійських стосунків, виконував різні завдання в Організації Об'єднаних Націй для слідкування за миром в Европі, був керуючий різними військовими частинами, що були призначені на службу в Західній Европі. Був він також призначений на пост військового дослідника в інституті Гувера на університеті Стенфорд у Каліфорнії.

Генерал М. Кравців одержав за свою військову кар'єри ряд різних високих військових відзначень.

В 1984 році був найменований генералом-бригадиром. Генерал М. Кравців одружений із Христею Квасовською і вони мають троє дітей: Марію, Андрія і Павла. Він, як також його покійний батько, належить до пластового куреня „Лісові Чорти" та був, до часу своєї військової служби активним у пластовій виховній праці, зокрема у провадженні таборів. Належить до 25-го Відділу УНС.

АЛЬМАНАХ НА 1987 РІК

Уже почався підготова Альманаха УНС на 1987 рік. Редакція прийматиме матеріяли в українській і англійській мовах до 21-го липня 1986 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Розчарування і надії щодо Верховного Суду

Коли 17-го червня ц. р. зрікся свого становища голова Верховного Суду Воррен Вирґер, президент Реґен призначив на його місце члена Верховного Суду Вілліяма Ренквіста, а на місце Ренквіста іменував Антоніна Скалію, на цьому місці була передова стаття „Верховний Суд", „Свобода" з 25-го червня, в якій згадано його історію і його ролю, яка далеко переступає межі судочинства. Бо у різних актуальних життєвих справах люди відкликаються до суду і процесуються роками від одної до другої судової інстанції — аж до Верховного Суду. Ці рядки продиктовані фактом, що ця остання зміна у Верховному Суді, на перший погляд невеличка, бо йшлося властиво тільки про зміну одної особи, глибоко порушила американський політичний світ. „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з дати 30-го червня цього року приніс на титульній сторінці портрет Вілліяма Ренквіста з написом великими літерами „Чоловік Реґена у Суді". Одночасно „Тайм" з цієї самої дати помістив і собі на титульній сторінці велику світлину Ренквіста з написом „Реґена пан Правий". Багатосторінкові статті в обох цих поважних і завжди добре поінформованих ілюстрованих журналах однозгідно стверджують, що „закінчилася одна ера Верховного Суду і почалася друга". Насправді нової ери ще нема, але зросли шанси, що вона наступить.

Старою ерою був ліберальний Верховний Суд під головуванням Ирля Воррена. Призначив його Д.Д. Айзенгавер. Цікава і гідна жалю річ, що три республіканські президенти призначили до Верховного Суду шістьох членів; отож, логічно, Верховний Суд повинен би бути радше консервативним, аніж ліберальним. Та так не сталося. Верховні судді, призначені Д. Д. Айзенгавером, Ричардом Ніксоном і Джералдом Фордом стали для всіх отих президентів і для цілого консервативного світу в Америці одним розчаруванням. Як на іронію — призначена Роналдом Реґеном до Верховного Суду перша жінка, реєстрована республіканка і нібиконсерватистка Сандра Дей О'Коннор, голосувала проти привернення у школах молитви, навіть у формі однохвилинної мовчазної контемпляції. Вона теж не висловилася проти абортів. Все ж Ренквіст, Антонін Скалія і Сандра Дей О'Коннор — це троє членів правого крила Верховного Суду. Найстарший з них Ренквіст, він має 61 рік. На крайньому лівому крилі є два судді: Вілліям Бреннан, призначений також Айзенгавером (цей суддя став для президента тоді великим і прикрим розчаруванням), і Турґот Маршалл, призначений Линдоном Джансоном. Але Бреннан має 80 років, а Маршалл77, і він хворіє. Посередню групу політично поміркованих суддів становлять чотири особи. З них двох призначив Ніксон, а одного — Форд. Ці судді з поміркованого політичного табору і грають у Верховному Суді ролю балансуючого чинника. Але той балянс проблематичний, коли насправді кілька кардинальних справ, які є величезного значення для цілого суспільного життя в Америці, вирішувались по лінії ліберальної лівиці. Тепер, після цієї останньої персональної зміни в складі суддів, політичні аналітики вираховують, що, коли б тільки 80-літній Бреннан чи 77-літній Маршалл з причини їхнього віку чи стану здоров'я зреклися,— тоді Роналд Реґен, навчений вже прикрим досвідом з попередніми призначеннями, напевне додав би до трійки правих консерватистів ще одного правника з таким самим правим філософським світоглядом. І тоді, слід сподіватися, хтось із поміркованних суддів, хай би тільки один суддя, прихилився б до цієї правої чвірки (а всіх членів Верховного Суду є 9), то була б більшість 5:4. І тоді настала би ота нова ера, що її прагне Роналд Реґен.

Здоров'я 80-літнього Бреннана буцім-то не найкраще, тож чекають на його недалеку резиґнацію. Названі два журнали вже тепер називають кандидатів із консервативного світу, які уможливили б відновити боротьбу за скасування горезвісних постанов Верхового Суду щодо молитви у школах, щодо прихильної для злочинців судової процедури і щодо абортів. Якщо ще за урядування Роналда Реґена більшість у Верховному Суді перехилилася б у сторону консерватизму і традиціоналізму, то це була б насправді велика подія.

Йосип Дарський

ПОЛЬЩА І УКРАЇНА

Нижче друкуємо статтю польського журналіста і члена польського підпілля, Йосипа Дарського. Автор знаменито ознайомлений не тільки з ситуацією в Польщі, але й з українською проблематикою. На ці теми він вже не раз писав в польських журналах, а в останньому часі написав дуже солідну й об'єктивну статтю під назвою „Товариші зброї", перша частина якої появилася в місячнику „Контакт", ч. 47, з березня 1986 року. Зацікавленим поручаємо цей на високому рівні журнал, головною тематикою якого є крайові справи. Виходить він у Парижі.

Можна не погоджуватися з деякими тезами автора чи концепціями польської опозиції в краю, але не можна не брати їх до уваги, бо вони становитимуть важливий фактор у нашій визвольній політиці на рідних землях.

I.

Для польсько-українських взаємин велике значення мало питання кордонів. І неможливість компромісу, тут, означала брак порозуміння у всьому іншому.

Тому могло виглядати, що визнання польським підпіллям сучасних кордонів, між Польщею і Україною та акція тих підпільних організацій, щоб переконати в цьому польське суспільство, відкриває дорогу до польсько-української співпраці. Під умовою, що українська теза про етнографічні кордони не означає зміни сучасних існуючих тепер кордонів.

З польського боку визнання кордонів є для одних виявом готовости домовлятися із СССР, а для інших — бажанням порозумітися з поневоленими народами. Але виникає питання: чи будуть це кордони між майбутньою самостійною Польщею і такою ж Україною, кордони, які не будуть ділити, а об'єднувати наші народи, чи, може, між Польщею і СССР або якоюсь деспотичною чи демократичною Росією?

Становище польських самостійників — ясне: зрікаємося і не будемо мати пізніших вимог на землі на схід від сучасного кордону Польщі — СССР. Але це тільки у відношенні до дійсно самостійної України, бо ми в цьому передовсім бачимо необхідну умову польсько-українського домовлення про спільну боротьбу та майбутнє наших народів.

Можливість на здобуття самостійности ми бачимо виключно в знищенні большевицької імперії. Правдоподібно, це буде довший процес, бо спершу незалежність можуть здобути Польща, Югославія (радше від комунізму) чи Угорщина, а згодом також і Україна та балтійські народи.

Важливе те, що самостійники є проти затримування цього процесу (визволення) на будь-якому етапі. Але, щоби він міг розвиватися, потрібна співпраця усіх поневолених народів Европи. Для цього зразком і прикладом може стати польсько-українська співпраця, домовлення про кордони, національні меншини й інше.

Тому програма польсько-української співпраці вже стала предметом суперництва як між самостійницькими групами, так і між ними та прихильниками компромісу з польськими чи російськими режимовцями.

Тепер маємо в підпіллі три журнали, які пишуть про східньоевропейські проблеми, в тому багато і про українські справи. Праві, з табору „Самостійність" („Нєподлєґлосьць"), мають „АБЦ" (скорочення Адріятику, Балтику та Чорного моря). Ліві мають „Нову коаліцію", спільний журнал двох соціялістичних груп: організації „Воля-Справедливість-Самостійність" та політичного руху „Визволення". Існує також ще „Табір", який не хоче бути пов'язаний з політичними течіями, без пропагування будь-якої політичної програми, а тільки для інформування.

„Нова Коаліція", подібно як і „АБЦ", пропагує ідею спільної боротьби та тісніших зв'язків з поневоленими народами, тепер і в майбутньому. Також і спільні акції в міжнародних інституціях.

Можна твердити, що до деякої міри програма самостійницького табору бере свій початок із федералістичних традицій, до яких належав також і Пілсудський. Хоча тепер бачимо його помилки, все ж таки він далі для самостійників символ незалежної політики на Сході.

Більшість польської опозиції (до режиму) дивиться на польсько-українські відносини інакше: всі проби розчленування СССР, досі з необхідности тільки на папері, вона вважає нереальними і шкідливими з політичної точки зору. На її думку совєтчиків треба „переконати", що Польща буде на ціну визволення від комунізму, льояльно і вірно стояти по боці Москви та давати їй підтримку в міжнародній політиці. Визволення Польщі від комунізму — одна розв'язка, або акцептування совєтами внутрішнього польского вирішення, яке може бути компромісом між комунізмом і зорганізованим суспільством. Польща дала б ґарантії Москві, що не буде розсадником „хвороби" визволення, не буде загрозою для СССР, а тільки союзником.

Таке ставлення справи вимагає визнання сучасних кордонів — здобутку СССР. Політичної співпраці з українцями в цій ситуації не можна брати до уваги, а для декого вона була б тільки перешкодою для порозуміння з совєтською Росією, комуністичною чи демократичною.

Закінчення буде.

ПРО ЦЕ І ТЕ

ПРО ПИРОГОВУ ПЕРЕМОГУ

Перш усього мусимо на початку застерегтись, що ми ніяк не помилилися у нашому заголовку, ані це не є ще один „друкарський чортик". Ми хочемо поінформувати наших читачів про пирогову, а радше вареникову війну, яка розгорілася на нюйоркському давтавні і про яку ми прочитали в американській пресі. Популярний серед української публіки щоденник у Ню Йорку „Дейлі Н юз" і з датою 20-го червня ц.р. помістив статтю свого кулінарного репортера Артура Шварца, в якій він саме вичерпно пише про „війну" на „долині міста" Ню Йорку, яка іде тепер поміж численними там східньоевропейськими ресторанами, та їх конкуренцію у виготовлюванні потрав. Він інформує, що відвідувачі тих ресторанів дискутують і боронять своїх поглядів, зокрема коли йдеться про смак тих славних вже серед населення Ню Йорку вареників, які однак у всіх меню консеквентно подають, як „пироги". Не зважаючи на цю „пирогову війну" автор статі підозріває, що всі вони походять із одної і тієї самої гуртівні.

Усе ж таки він, відвідавши нововідкритий український ресторан в Українському Народному Домі, ствердив, що там подавані „пироги" є дуже низької категорії.

Його ствердження на сторінках преси негайно викликало жваву реакцію серед найбільше зацікавлених у „пироговій війні" українців.. „давтавну". Немає сумніву, що таки вони вважають себе „смакошами" вареників,поруч бо усіх ресторанів, де вони їх пробують, часто ще їдять їх дома або купують „ручно роблені" в широковідомій харчівні церкви св. Юра до якої заходять численні парохіяни, а то і приїжджі з далекого Ню Джерзі чи Пеннсильванії.

Усі ці наші „смакоші" з якими нам довелося говорити, ствердили в унісон, що вареники чи пак „пироги" в Українському ресторані в Народному Домі є смачні. Як нас інформують, деякі з тих громадян навіть телефонували до А. Шварца, протестуючи проти його оцінки традиційної української страви. А що звичайно ми вміємо добре протестувати щойно тоді, як щось неґативне про нас перечитаємо в американській пресі, то ми певні, що таких „протестів" до цього журналіста пішло більше.

Хтось запропонував демонстрацію біля Українського Народного Дому із транспарантами, на яких були б вирисувані гарно вареники, а ще інші любителі і знавці вареників уважають, що треба створити комісію таких експертів, які б рішали котрі із них найсмачніші, а при тому підкреслювали, що це справді українська страва, навіть коли її присвоїли собі різні „Йоланти", „Терези", „Христини" та інші неукраїнські ресторани, що їх перелічує А. Шварц у своїй статті.

На кожний випадок ця війна на „давтавні" має усі шанси для українців пирогової перемоги, байдуже як їх називають, чи варениками чи пирогами.

О-КА

Мирон Куропась

ПОСТАТЬ ВІДВАЖНОГО

Коли Джан Кеннеді писав у 1955 році свою книжку „Profiles In Courage" він окреслив відвагу, як „найбільш чудову людську чесноту" — рідку прикмету, яка підносить одиниці понад особисті інтереси і стимулює їх працювати в користь якогось вищого добра, навіть коли це рівнозначне із особистим ризиком і посвятою.

Кеннеді подав сильветки восьми сенаторів ЗСА, з яких усі виявляли відвагу в різних часах свого життя і в різних періодах американської історії. Причина, що спонукала Кеннеді написати цю книжку — ясна. „Народ, який забув вартість відваги, яку в минулому виказали одиниці в публічному житті — писав він — не так часто має її тепер або помічає її у провідників сьогоднішнього політичного життя".

Це правда. Ми маємо таких провідників, на яких ми заслужили. А цей провід, який ми заслужили, залежить від способу, в який ми його шануємо. Якщо ми шануємо відвагу, посвяту, чесність у наших провідників, ми одночасно інспіруємо їх шляхетні прикмети. А якщо ми віримо, що наші провідники мають так працювати, щоб всім догодити, ми можемо сподіватися, що нас будуть провадити непринципові демагоги, які піддаються публічному натискові і мають політичний успіх лише тоді, коли вони замилюють очі і зводять непоінформовану і примхливу масу людей.

„Вирішальним у призадумі над рішенням є не те, чи пропозиція є добра — писав Волтер Ліпман, описуючи спосіб, яким часто діє Сенат ЗСА, але чи вона популярна, — не те, чи дане рішення себе оправдає у практиці, але чи активні виборці відразу будуть ним задоволені.

Українсько-американська спільнота не має сенату, але ми маємо ряд визначних осіб в публічному житті, осіб, яких з різних причин уважають провідниками. Багато із них, як і їхні американські відповідники мають добрі наміри, але є пересічними. Часом, однак, ми маємо щастя мати провідника з відвагою, людину, що не лише стоїть понад натовпом і не лише каже нам, що треба зробити, але також показує нам, як це зробити.

Такою людиною був сл. п. Ігор Ольшанівський. І якщо він показував якусь свою чесноту в усій її ширині — це була відвага.

Усвідомивши собі, що українсько-американська боротьба за людські права завмирала після катастрофи з Валентином Морозом, Ольшанівський допоміг створити і став першим президентом організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні у 1980 році. Розпочинаючи працю з самих початків, АОЛПУ зуміла запалити іскру боротьби за людські права в українсько-американській спільноті. Її схарактеризувала Анізія Савицька в „Українському Тижневику" як „одну із найбільше виїмкових організацій в українсько-американській спільноті; АОЛПУ відповідала різним верствам українсько-американського громадянства і її відділи скоро появилися на цілому терені ЗСА. Коли І. Ольшанівського критикували, що його організація не підпорядковується ні одній із організацій-надбудов, він далі відважно ішов своєю дорогою, обережно уникаючи конфліктів і з УККА, і з УАКРадою. „Ми будемо співпрацювати з усіми українцями доброї волі, — запевняв він часто, — так довго, поки вони мають ту саму мету, що і ми. Ми, однак, будемо зберігати свою незалежність, тому що ми потребуємо гнучкости і можливости діяти скоро і рішуче, що уможливила наша теперішня організаційна система."

Співпраця, однак, не була легкою, зокрема тоді, коли „самопомазані" українські „голоси з Вашінґтону" почали відверто критикувати Ігоря Ольшанівського за його зусилля у справі закону про Комісію для дослідження Великого Голоду в Україні. Занепокоєний тим, що зусилля АОЛПУ натрапили на перешкоди через те, що появилися в Сенаті дві інші резолюції відносно Великого Голоду (факт, який дуже легко міг деяких сенаторів настроїти неґативно до цілої справи під претекстом, що мовляв, наша спільнота сама не знає, чого хоче), Ігор переконував: „Ми таки переможемо" і постійно це повторював, тоді як багато з нас вже втрачали надію. „Ми переможемо тому, що ми працювали дуже важко і дуже довго, і тому, що справедливість є по нашому боці".

Ольшанівський ніколи не приймав поразки, і вкінці його мрія про створення Комісії для дослідження Великого Голоду таки стала дійсністю. В кондоленцій-

(Закінчення на стор. 4)

Михайло Панько

МОВА

Ти милозвучна —
Так пишуть граматики всякі.
Ти мелодійна —
Співається звук твій легенько.
Тебе кохають
Тихенько, щоб люди не знали.
Тебе бояться
За вікнами власної хати.
Тобою пишуть
Серйозні, важливі творіння.
В тобі сумніваються
Кар'єристи й сучасні буржуї.
По плечі поклепують
Тебе дослідники вчені.
Тебе заміняють
На мови держав могутніх.
Тобою говорять,
Щоб батьків потішити рідних.
Ти для мене вічна,
Бо зрісся з тобою навіки.

„Наше Слово", Варшава, 1984.

СВЯТКУВАННЯ 100-ЛІТТЯ Статуї Свободи почнеться за тиждень, а уже перші кораблі приплавають до Нюйоркської пристані. Святкування пічнуться в четвер, 3-го липня, коли усі кораблі і човни плистимуть по Іст Ривер. В п'ятницю, 4-го липня, ці кораблі можна буде оглянути зблизька коло „Сіпорт".

Роман Гуглевич

УКРАЇНСЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ РУХ КОЛИСЬ І СЬОГОДНІ

II.

Вона тепер не тільки перша українська кредитова кооператива на вільній землі Вашінґтона, але заразом і найбільша й найсильніша українська кредитова кооператива з обороговим капіталом на кінець 1985 року в сумі 84 мільйони доларів, який вже під теперішню пору переступив суму 90 мільйонів дол., ощадностями в сумі понад 76 мільйонів доларів, резервами в сумі понад 6 мільйонів дол., та чистим зиском за 1985 рік у висоті 1,863,000 доларів.

Майже в тому самому часі, бо вже в липні 1951 року, прийшло також до зорганізування іншої кредитівки — в Чикаґо — завдяки таким нашим кооператорам, як інж. І. Семянчук, д-р Ілля Витанович, Роман Мицик та теперішній голова Світової Ради Українських Кооператив дир. Омелян Плешкевич. Вона все була одною з найбільших і найсильніших кредитівок у ЗСА. Її оборотовий капітал на кінець 1985 року досягнув 70 мільйонів доларів, ощадності досягнули суми 66 мільйонів, а резерви — суми 2,5 мільйонів доларів. При тому вона все виказувала найбільше число членів у ній об'єднаних.

Добрий приклад і успішний розвиток цих двох наших піонерських кредитівок заохотив до організування наступних. І так уже в черговому році — в травні 1952 року — зорганізовано українську кредитівку у Філядельфії, а в серпні — в Дітройті, які скоро виросли до одних із найбільших і взірцевих кредитівок у ЗСА. Оборотовий капітал кредитівки у Філядельфії досягнув суму 26 мільйонів, а в Дітройті — 37 мільйонів доларів.

На кінець першого десятиріччя української кооперації у ЗСА було вже чинними 15 наших кредитівок, а саме, крім уже названих — кредитівка в Рочестері, оборотовий капітал якої на кінець 1985 року досягнув суми 22 мільйонів доларів, в Нюарку з оборотовим капіталом на кінець 1985 року в сумі 16 мільйонів дол., а в Пассейку з оборотовим капіталом повище 12 мільйонів дол., а також кредитівки в Джерзі Ситі з капіталом у сумі 11 мільйонів дол., та в Гартфорді, Балтиморі, Елізабеті, Клівленді, Милвокі, Честері й Трентоні — з дещо меншими успіхами з огляду на умовини праці й можливості росту.

Опісля зорганізовано кредитівку в Йонкерсі, Пармі, Детройті (Будучність), Православну Кредитівку в Ню Йорку, оборотовий капітал яких на кінець 1985 року був повище 10-20 мільйонів доларів, та в Бавнд Бруку, Баффало, Пітсбурґу, Бостоні, Сиракюзах, Міннеаполісі, Керґонксоні, Маямі, Феніксі, Лос Анджелесі, Скрентоні й Вашінґтоні, які, поборовші перші труднощі, стали рости й розвиватись.

Так, отже, на кінець 1985 року діяло у ЗСА уже 30 самостійних кредитівок разом із 12-ма філіями. Оборотовий капітал усіх тих кредитівок досягнув на кінець 1985 року суму 374 мільйонів доларів, ощадності — суму 347 мільйонів, а резерви,— що є доказом доброго стану наших кредитівок та запорукою їх дальшого розвитку,— суму 21 мільйон. Усіх членів вже було в кредитівках понад 50,000, а чистий зиск за 1985 рік був повище 6 мільйонів доларів.

Це зорганізування наших фінансових установ на кооперативних засадах було направду одним із найбільш творчих проявів нашої спільноти. Наші кредитівки зуміли побороти всякі перешкоди та труднощі, вони ростуть й розвиваються, чим причинюються до розбудови так важливого в житті кожного народу — господарського сектора нашого громадського життя.

Багато із наших кредитівок розрослось до того ступеня, що вони стали поважними фінансовими установами, які дають всі засадничі банкові услуги для своїх членів і то в багатьох ділянках на значно кориснііших умовинах, як інші американські банки чи щадниці, не жаліючи при тому поважних дотацій на різні громадські цілі й потреби. В останньому тільки році ці дотації досягли півмільйона доларів.

Багато із наших кредитівок здобули собі ім'я престижевих установ, а в урядових колах зараховують їх до найбільш стабільних фінансових установ у ЗСА. Вони ростуть й розвиваються й то й тоді, коли навіть поважні американські банки мають поважні труднощі й втрати.

Аналогічну ситуацію можна також ствердити на терені Канади, де під теперішню пору діє 31 наша кредитівка із оборотовим капіталом у сумі 420 мільйонів дол., ощадностями в сумі 370 мільйонів дол., і резервами в сумі 14 мільйонів дол. Їх членство дещо вище як у ЗСА, бо досягає на кінець 1985 року 57,000 осіб.

Слід також не забути, що і в Австралії незвичайно успішно розвивається наша кооперація. На кінець 1985 року там було сім кооператив із оборотовим капіталом у сумі 45 мільйонів дол., ощадностями в сумі 41 мільйонів дол., та резервами в сумі 1 мільйона дол. Їх членство дуже поважне, бо переступило 10 тисяч.

Усі кредитівки в ЗСА об'єднані в Централі Українських Кооператив Америки, в Канаді — в Українській Кооперативній Раді Канади, а в Австралії — в Раді Українських Кооператив Австралії; а всі разом через свої крайові надбудови об'єднані в Українській Світовій Кооперативній Раді, що її нині очолює її голова дир. Омелян Плешкевич.

Усі українські кооперативи є заразом інтеґральною частиною кооперативного руху країн, в яких діють, використовуючи всі права й привілеї, що їх здобув кооперативний рух даної країни, зокрема незвичайно сильний і впливовий кооперативний рух у ЗСА.

Наші кооперативи у вільному світі, що продовжують започатковану на рідних землях працю, стараються розбудувати й скріпити наш український кооперативний рух — як один із дуже важливих засобів нашої сили і нашого буття, та через те запевнити нашому народові краще майбутнє в країнах нового поселення, а цим самим в Україні.

Для того наш кооперативний рух на землях нашого нового поселення заслуговує на повну підтримку зі сторони всієї української спільноти, і цілий ряд громадян, що досі не є в рядах нашої кооперативної громади, повинен включитися для власного добра й цілої нашої спільноти в ряди кооперативного руху та тим самим причинитися до росту нашої сили й запевнення кращого майбутнього нашого народу.

Кінець

ПРЕДСТАВНИКИ ТЕЛЕФОНІЧНОЇ компанії AT і T подали до відома, що переговори представників компанії з профспілками посуваються вперед. Працівники компанії AT і T страйкують уже 25 днів.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛИ НА ФОНД ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

В Парижі 2-го листопада 1985 р. відійшов у Вічність головний редактор Енциклопедії України

проф. д-р ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ

Замість квітів на могилу Покійного жертвували на Фонд Енциклопедії України:

1. Наукове Т-во ім. Шевченка в Канаді $300.00
2. *по $250.00*: 1. Борис Євген і Олена; 2. д-р Фіголь Атанас, Мюнхен $500.00
3. д-р Цурковський Роман $200.00
4. інж. Шологон Стефан, Дургам, Онт. $150.00
5. *по $100.00*: 1. Бігус Мирослав і Марія; 2. Голод Марія з родиною; 3. Закидальська Наталія, Оксана і Тарас; 4. д-р Кальба Ярослав і Софія; 5. інж. Копач Роман і д-р Олександра; 6. д-р Луцький Юрій; 7. Максимів Осипа з родиною; 8. інж. Тарнавський Омелян і Олександра; 9. мґр. Федейко Ольга; 10. інж. Федюшко Ярослав; 11. Шафранюк Михайло і Ярослава; 12. д-р Яремко Іван і Мирослава $1,200.00
6. *по $50.00*: 1. Вжесневський Роман і Ірена; 2. Друкарня "Київ"; 3. мґр Кушнір Омелян; 4. мґр. Терлецький Юрій Р. М.; 5. Фіцик Кость, Ст. Кетерінс, Онт.; 6. Компанія опалової оливи "Фючер Фюел" $300.00
7. *по $40.00*: 1. Горбань Мирослав і Марія; 2. Ринденко Трохим $80.00
8. *по $30.00*: 1. о. Ґрабець Володимир; 2. Наумчук Прокіп і Вікторія; 3. Реплянські Григорій і Марія $90.00
9. *по $25.00*: 1. інж. Вацик Василь; 2. Вахнянин Лідія; 3. Зелена Ольга; 4. Косевич Євгенія; 5. Левицька Іванна; 6. Спольська Марія $150.00
10. Шкільник Ілля $20.00
11. *по $10*: 1. Баран Марія; 2. мґр. Манастирський Іван В. $20.00

разом: $3,010.00

• • •

Св. пам'яті ЗІНА ДУМИН упокоїлася в Бозі 29 грудня 1985 р. Покійну похоронено на Цвинтарі св. Володимира на оселі "Київ". Замість квітів на могилу Покійної склали пожертви на "Фонд Енциклопедії України":

1. Гринів Теодор і Єлисавета, Німеччина $250.00
2. *по $50.00*: 1. Думин Евстахій, чоловік Покійної; 2. Тиньо С.; 3. д-р Яців Юрій і Марта $150.00
3. *по $30.00*: 1. Купяк Дмитро і Стефанія; 2. Матейко Богомир $60.00
4. *по $25.00*: 1. Самотовка Мирослав, Леся і Михась; 2. Шафранюк Михайло і Ярослава; 3. інж. Яців Богдан і Іванна $75.00
5. *по $20*: 1. Бігус Мирослав і Марія; 2. Борис Євген і Олена; 3. Бойко Іван; 4. родина Варварук; 5. Вітер Михайло; 6. Грабовський Михайло; 7. Закидальська Наталія; 8. Івах Михайло і Анна; 9. мґр. Кальба Богдан і Ольга; 10. Ломиш Лев і Дарія; 11. Лужняк Іван; 12. Максимів Осипа; 13. Муращук Б.; 14. Самотупка Роман; 15. Фірма Фірчук $300.00
6. Стельмах Олександер і Осипа $15.00
7. *по $10.00*: 1. Дума Володимир; 2. Думин Василь; 3. Голод Марія; 4. Ковальчик Богдан; 5. Нагірний Дмитро і Ольга; 6. Похмурська Лариса; 7. інж. Тарнавський Омелян і Олександра $70.00
8. Жертвували сусіди з Терракота, Онтаріо $140.00

Разом: $1,060.00

Торонто, 31 травня 1986 р.

Усім Вп. Жертводавцям складаємо нашу щиру подяку.

За Управу Центрального Патронату НТШ-Сарсель у Торонті

Євген Ф. БОРИС — голова
Омелян ТАРНАВСЬКИЙ — реф. інформації
Наталія ЗАКИДАЛЬСЬКА — скарбник

Адреса Центрального Патронату НТШ-Сарсель у Торонті:
PATRONAT NTSh, 16 Bracondale Hill Rd., Toronto, Ontario, M6G 3P4, Canada

В стейтовому капітолі Міннесоти відбувся Молебень за жертви катастрофи в Чорнобилі

У неділю, 1-го червня ц. р., в ротунді стейтового капітолю Міннесоти відбувся відкритий громадський Молебень за долю жертв нуклеарної трагедії в Чорнобилі, Україна. Молебень відправив Преосвященний Владика Константин, Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА, з участю духовенства усіх православних та католицьких церков, як також і баптистської громади Міннеаполісу і Сейнт Полу.

Плянування для цієї всеукраїнської події почалися кілька тижнів раніше. Було створено інтер-деномінаційний комітет, на чолі якого став д-р Анатолій Лисий. До комітету ввійшли священики та представники усіх місцевих церковних громад отець Степан Репа, Василь Станиславів, Дарія Лиса, Марія Сімон—від Української Православної Церкви св. Михаїла; о. прот. Михайло Куданович, Олександер Цареградський та Кость Тополюк—від української православної церкви св. Юрія; монс. Степан Кнап та Дмитро Татарин—від української католицької церкви св. Константина та від української католицької церкви св. Стефана; о. Микола Метулинський та Борис Неприцький від української православної церкви свв. Володимира і Ольги; пастор Микола Бездітко від першої української баптистської церкви в Міннеаполісі. Дорадниками комітету були проф. Володимир Анастас та Люба Менжега.

В процесі приготувань були повідомлені всі місцеві телевізійні та радіостанції, преса та братні етнічні церкви Міннеаполісу і Сейнт Полу. Повідомлення про подію в капітолі стейту було видруковано в місцевій газеті.

В неділю, 1-го червня, зразу після Служб Божих, на людей вже чекали замовлені автобуси, які перевезли їх до капітолю в Сейнт Полі. В прекрасній ротунді вже були приготовлені престіл та авдіо-система. Члени молодечих організацій—ОДУМ, СУМ, Пласт—згідно з попереднім домовленням прийшли в українських вишитих сорочках та блюзках. Також багато було дітей з українських парохіяльних шкіл. Разом взяло участь в Молебні понад 500 людей.

У вступному слові Дарія Лиса, майстер церемонії, зазначила, що ми, українці-американці, терпимо разом зі своїми братами і сестрами на Україні, яких спіткало ще одне велике нещастя в наслідок трагедії в Чорнобилі. Не маючи змоги подати пряму допомогу нашим людям на далекій батьківщині та ще дотепер не маючи змоги довідатися правду про цю трагедію, ми можемо лише звертатися до Всевишнього, щоб беріг наших рідних на Україні.

Глибоко зворушливим було слово Владики Константина. Пригадавши мученицьку долю українського народу з повторними трагедіями на його історичному шляху, Владика підкреслив, що катастрофа в Чорнобилі є ще одним трагічним наслідком поневолення українського народу комуністичною і чужою для нашого народу Москвою. Ця влада є відома своїм нехтуванням людських прав і навіть життя підвладних їй країн та народів. Наводячи приклад голоду 1933 року, Владика підкреслив, що і тоді комуністична Москва намагалася заховати від зовнішнього світу правду про голодове винищення і страдання мільйонів невинних українських жертв. Так і тепер ми є свідками приховання правди, недоговорення і навіть дезінформації про правдивий стан та наслідки нуклеарної катастрофи в Чорнобилі. А західній світ, на жаль, часто вірить тій неправді, яка поширюється з Москви.

Губернатор Міннесоти Руді Перпіч виступив з коротким словом, висловив співчуття українцям Міннесоти за тяжку долю їхніх рідних на Україні. Він також підкреслив, що цей Молебень в ротунді капітолю є першим в історії Міннесоти коли в центрі уряду відбувається така релігійна подія. Він висловив своє задоволення з великої участі українських громадян Міннесоти у Молебні.

Владику Архиєпископа Константина супроводжували священики усіх місцевих українських церков: о. Михайло Куданович, о. Микола Метулинський, о. Степан Репа—від православних церков; о. митрат Степан Кнап від католицьких церков; пастор Микола Бездітко від баптистської громади. Дияконами служили о. Юрій Корсунь та о. Святослав Новицький. Іподияконами прислужували Юрій Пасічняк та Блейн Вакиряк.

В наступних двох днях місцеві телевізійні станції показували цю подію, а одна з них передала окреме інтерв'ю з Владикою Константином.

А. Л.

Загальний вид на Молебень в стейтовому капітолі Міннесоти за жертви катастрофи в Чорнобилі.

Молебень за жертви в Чорнобилі в ротунді капітолю Міннесоти (зліва): о. диякон Юрій Корсунь, прот. Михайло Куданович, Архиєпископ УПЦ Владика Константин, о. митрат Степан Кнап, о. Микола Метулинський, о. диякон Святослав Новицький.

ГАЗЕТА „ІЗВЄСТІЯ" повідомила, що за останні роки з Совєтського Союзу були вислані два американські дипломати. Газета надрукувала вістку про американського військового аташе Еріка Сайтса, який був оголошений в травні персоною нон ґрата і висланий з Москви. Повідомляючи про це, газета називає також колишнього співробітника консуляту ЗСА в Ленінграді Ричарда Мюллера, висланого в 1981 році, і колишнього третього секретаря амбасади ЗСА в Москві Пітера Богатиря, висланого в 1984 році. „Ізвєстія" не пояснюють, чому вона лише 24-го червня цього року вирішила згадати про Мюллера і Богатиря. Вважають, що ці „відкриття" совєтської газети спеціяльно приурочені до дня, коли з Вашінгтону до Москви прилетів полковник Владімір Ізмайлов, військово-повітряний аташе совєтської амбасади, висланий із З'єднаних Стейтів Америки за шпигунство. „Ізвєстія" імени Ізмайлова не згадують.

ЛІДЕРИ ОПОЗИЦІЙНИХ партій Нікараґуа заявили в інтерв'ю для газети „Ню Йорк Таймс", що уряд З'єднаних Стейтів Америки повинен надавати допомогу не лише антисандіністським партизанам, але і партіям, які борються з сандіністським режимом мирними засобами. „Вашінгтон робить помилку, думаючи, що нікараґуанська опозиція — це лише військова опозиція", — вважає лідер Соціял-демократичної партії Люїз Рівас Лейва. На його думку, ЗСА повинні надавати фінансову підтримку релігійним, профспілковим і політичним групам, які є в опозиції з сандіністською хунтою. Ні один з антисандіністських політичних лідерів не висловився проти військової допомоги ЗСА борцям за свободу.

З РУМУНСЬКОГО ВАНТАЖНОГО корабля „Базіас", що стояв у бруклінській гавані, Ню Йорк, в середу вранці, 25-го червня, втік 26-річний механік Вірґіл Анастасіу. Він знайшов телефонічну будку і зателефонував на число 911. „Він говорив по-англійськи слабо, але зміг сказати, що йому треба", — повідомив працівник упраління поліції Ед Кулеса. Поліція викликала працівників іміграційного управління. Вони займаються тепер справою румунського моряка, який попросив у З'єднаних Стейтів Америки політичного притулку.

В ПЕРШИЙ ДЕНЬ чотириденних святкувань, присвячених століттю Статуї Свободи, — у четвер, 3-го липня, на ріці Гатсон відбудеться величезна парада вітрильників, в якій візьмуть участь кораблі з багатьох країн. Першим в Ню Йорк прибув норвезький вітрильник „Крістіян Радіш". Він, як і всі інші, пропливе шлях від моста Верразано до моста Джорджа Вашінгтона і назад. Вважають, що за парадою будуть спостерігати два мільйони мешканців Ню Йорку і гостей міста.

В ЖЕНЕВІ ЗАКІНЧИЛАСЯ п'ята рунда американсько-совєтських переговорів у справі роззброєння. На думку обсерваторів, наступна, шоста рунда, яка почнеться у вересні, може стати вирішальною. Заступник міністра закордонних справ СССР Владімір Петровський, сказав репортерам, що наступна зустріч на вершинах залежить від того, якою буде реакція Вашінгтону на недавні совєтські пропозиції. Західні спостерігачі вважають, що заяву В. Петровського можна розглядати як психологічний тиск на Білий Дім, який чомусь надає великого значення зустрічі зі совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим. В такій зустрічі перш за все зацікавлений М. Ґорбачов, якому необхідна американська допомога для здійснення економічних перетворень в країні.

В ЛІМІ, СТОЛИЦІ ПЕРУ, відбувається конгрес Соціялістичного інтернаціоналу, який репрезентує більшість соціялістичних і соціял-демократичних партій всього світу. На конгресі була прийнята резолюція, яка осуджує сальвадорських заколотників і сандіністський уряд Нікараґуа. Одночасно була осуджена і американська „інтервенція" в Центральній Америці. В резолюції одобрюються миротворчі зусилля контадорської групи і міститься заклик до припинення активности „всіх нереґулярних військових формувань" в цьому районі.

Східньо-Европейський Дослідний Інститут ім. Вячеслава Липинського у Філядельфії

ділиться скорбною й болючою вісткою зі своїм Членством та всім Громадянством, що 7-го червня 1986 р. — померла в Ст. Петербурзі на Флориді, на 77-му році життя

бл. п.

Анастасія з Гнатюків БІЛОВУС

Пані Анастасія разом зі своїм мужем, паном Йосипом була і є одним з найщедріших меценатів нашого Інституту та його книжкових публікацій.

Спочила в Бозі Анастасія була від юности своєї надзвичайно активною і заслуженою діячкою Січово-Гетьманського Руху, очобливо на терені Дітройту.

Похорони відбулися 11-го червня ц. р. Тлінні останки спочили на цвинтарі-пам'ятнику у Вашінгтоні, Д. К.

Вічна Їй Пам'ять!

•

Достойному мужеві, панові Йосипові та дітям — панству Ярославові та Єлисаветі, внукам і всій ближчій та дальшій Рідні — наші сердечні співчуття.

Дирекція СЕД-Інституту

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих та Українську Громаду, що 24-го червня 1986 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

Володимир Михалюсь

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю 27-го червня, 1986 р., о год. 8-ій веч. у каплиці "Sanctuary" українських похоронних послуг, 4111 Пенсильванія вул. Північний Схід, Вашінґтон, Д. К.

ПОХОРОН і ЗАПЕЧАТАННЯ КРИПТИ о 10-ій год. ранку, у суботу 28-го червня, 1986 р. ванія вул., Вашінґтон, Д. К. 20746

Горем прибиті:

дружина — ВІРА
дочка — ОЛЯ з родиною
син — ІГОР з родиною
племінник — ЕВГЕН з родиною

Ділимося сумною вісткою з українським громадянством, а зокрема членами УЛТПА, що дня 28-го травня 1986 р., в ранніх годинах, відійшов у Вічність на 49-му році життя наш активний член та незабутній колега

СЛ. П.

Д-р Мед. ІГОР ШАЛАУТА

Після жалібних відправ і Панахиди та прощальних промов в місцевому похоронному заведенні Місії Сан Фернандо та після Заупокійної Служби Божої в українській католицькій церкві Пресвятої Богородиці в Лос Анджелес, жалібна українська громада Лос Аджелесу й околиці в супроводі Всеч. отців М. Лескова та А. Породька провела Покійного Д-ра Ігоря в останню дорогу і Його тлінні останки лягли спочити дня 31-го травня 1986 р. на Кладовищі Місії Сан Фернандо.

•

Опечаленій дружині Покійного Вп. п. Анні та дітям: Мирославові, Наді, Маркові й Андрієві Управа і членство УЛТПА Відділу Південної Каліфорнії складає щиро-сердечні вислови співчуття.

Управа та Членство УЛТПА Відділу Південної Каліфорнії

ІЗ НЕДАВНЬОЇ ПЕРЕВІРКИ крови у багатьох сотень американців, урядовці Департаменту здоров'я зробили висновок, що вірус недуги АІДС скоро пошириться в ЗСА. Вони заклюкають уряд до більш інтенсивних заходів і боротьби з АІДС.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ заявив, що треба змінити і поправити іміграційні закони щодо приїзду еміґрантів до цієї країни. Ці закони мусять зменшувати кількість еміґрантів, які нелегально прибувають до ЗСА.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Ню Йорк Маріо Квомо і губернатор стейту Ню Джерзі Томас Кін підписали угоду про те, що увесь торговий податок від продажу сувенірів і відвідання туристами Статуї Свободи і острова Елліс буде надходити у спеціяльно створений фонд, а потім використовуватися для надання допомоги бездомним в обох стейтах. Угода, на думку двох губернаторів, повинна покласти кінець суперечці про територіяльну приналежність острова Ліберті і Елліс. Губернатор М. Квомо сказав, що угода відповідає духові столітнього ювілею Статуї Свободи і говорить про те, що вона належить всім американцям.

НА ОСТРОВІ БРІОНІ в Юґославії, в колишній резиденції Броз Тіто, відкрилася нарада нафтових міністрів країн ОПЕК. Метою наради є встановити загальну для всіх 13 країн, що входять в цей міжнародний картель, найвищу квоту видобутку нафти. На думку міністрів, це приведе до поступового підвищення цін на нафту. В цьому році нафтові міністри третій раз намагаються договоритися про квоти на видобуток і продаж нафти. На попередніх двох нарадах їм не вдалося прийти до згоди.

КЕРІВНИКИ ПАНАМСЬКИХ опозиційних партій підтримали формальне обвинувачення у вбивстві, висунене проти командуючого збройними силами Панами генерала Мануеля Антоніо Норєґи. Обвинувачення подала в суд родина вбитого активіста опозиції д-ра Уґо Спадафори. Лідери Християнсько-демократичної партії і Панамської партії організували демонстрацію, вимагаючи, щоб генеральний прокурор Панами зайнявся розслідуванням обставин вбивства.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ДІЛОВОДСТВО
25-го Відділу УНСоюзу „Свобода"
перебрала
Марія Савчак
Ввічливо просимо членів Відділу пересилати членські вкладки на адресу:
Mrs. Maria Savchak
64 Van Siclen Avenue, Brooklyn, N.Y. 11207

МАТЕРІ, БАТЬКИ, БАБУСІ, ДІДУСІ!

Ваші діти — внуки, що далеко поза рідним домом студіюють, відбувають військову службу, чи мають інші зайняття та обов'язки

не втратять зв'язку з життям української громади, коли Ви подбаєте про те, щоб вони кожного тижня одержували

THE UKRAINIAN WEEKLY

Читаючи THE UKRAINIAN WEEKLY, вони будуть поінформовані:

- про події і політику в Америці з української точки зору;
- про культурне і політичне життя українців в Америці, Канаді та в інших країнах світу;
- про події в Україні, зокрема про боротьбу українського народу за свої національні та людські права.

Тому Вашим дітям — внукам потрібний
THE UKRAINIAN WEEKLY.

Його передплата для членів, як також спеціяльна передплата для студентів (нових передплатників) тільки $5.00 річно. Для всіх інших $8.00 річно.

Залучую чек, поштовий переказ на суму $ ....
на передплату THE UKRAINIAN WEEKLY для
.... (ім'я та прізвище)
.... (число дому та вулиця)
(місцевість) .... стейт .... поштовий код)
Адресат є членом УНСоюзу у Відділі ....
Адресат є студентом університету, коледжу ....

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
закликають Вас
СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та знеславлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на
Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із виповненим вирізком цього заклику.
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу
Сума пожертви $ ....
.... ім'я та прізвище
.... число дому, вулиця
місцевість .... стейт .... поштовий код

Організація жінок — в справі Чорнобиля

Від 13-го до 16-го травня ц. р. відбулася 92-га Конвенція Стейтової федерації жіночих клюбів в готелі Амерікана в МекЕфі, Н. Дж. Ця організація нараховує 27,667 членів.

Окружна Управа Союзу Українок Америки Ню Джерзі увійшла в склад цієї організації у 1970 році як стейтова організація. Голова Окружної Управи СУА Н. Дж. бере участь у конвенціях кожного року як делегатка. Округа або її відділи влаштовують під час конвенції мистецькі виставки. Конвенція Стейтової федерації жіночих клюбів Ню. Джерзі в 1977 році прийняла резолюцію в обороні українських жінок-політв'язнів.

У травні цього року Окружна Управа СУА Ню Джерзі внесла прохання прийняти до голосування резолюцію, яка торкалась нуклеарної катастрофи в Чорнобилі на Україні в квітні ц. р. Американські громадяни українського походження, які живуть в ЗСА, глибоко зажурені долею нашої батьківщини і наших рідних—сказано в резолюції. Провідною думкою резолюції було прохання, звернене до американського Уряду вплинути на уряд СССР, щоб він дозволив вислати всяку гуманітарну допомогу жертвам радіоактивности в Україні. Поможіть нам — допоможіть нашим сестрам і братам в Україні, нашій батьківщині — звернулась Ольга Тритяк голова Окружної Управи СУА Н. Дж. делегатка на конвенції до 669 голосуючих і 287 гостей. Резолюція після малих змін в нашу користь була прийнята.

92-га Конвенція СФЖК Н. Дж. постановила:1) Скласти щире співчуття українській громаді стейту Ню Джерзі, зокрема Союзові

Стоять (справа): М. Стахів, М. А. Бюшанг, голова Резолюційної комісії, і О. Тритяк

(фото д-р Денис Стахів).

Українок Америки. 2) Звернутись до Уряду ЗСА, щоб вплинув на уряд СССР, щоб цей дозволив громадянам ЗСА, зажуреним долею жертв радіоактивности в Україні, висилати їм усяку гуманітарну допомогу.

Постановлено вислати цю резолюцію Президентові ЗСА, генеральному секретареві Об'єднаних Націй, конгресовій делегації стейту Ню Джерзі і до Генеральної Федерації жіночих клюбів ЗСА з домаганням включити цю резолюцію на 95-ій Міжнародній конвенції в Сінсінаті, Огайо в червні 1986 року, що і було зроблено.

Під час конвенції виставку народного мистецтва влаштувала Слава Стахів, мистецький дорадник ОУ СУА Н. Дж., яка була делегаткою-заступницею на конвенції, а д-р Денис Стахів був гостем. Цього року більше ніж звичайно делегатки і гості конвенції відвідували виставку. Д-р Д. Стахів відповів на безліч питань. Памфлети із інформаціями про Україну відвідувачі нашої виставки брали не тільки для себе, але прохали більше для своїх клюбів. „Ми всі хочемо знати більше про Україну!" — казали. Виставка тривала три дні.

Своєю участю у 92-ій Конвенції Стейтової федерації жіночих клюбів Окружна Управа СУА Ню Джерзі мала змогу звернути увагу на міжнародному форумі не тільки на нуклеарну трагедію в Україні, але і на готовість Союзу Українок Америки допомогти жертвам радіоактивности в Україні.

Другу резолюцію подібного змісту внесла на стейтовій конвенції Американської асоціяції університетських жінок AAVW 31-го травня ц. р. Дора Рак, член цієї організації і редактор бюлетеня місцевогп відділу. І тут реакція була надзвичайна, коли спонтанним вставанням з місць цілої авдиторії допущено резолюцію як „наглу" і опісля ухвалено без змін.

Хоча складні проблеми політичні, національні, соціяльні Східньої Европи, а Совєтського Союзу зокрема, мало відомі і ще менше зрозумілі для американців, не лише із-за браку зацікавлення, але ще більше у наслідок інакшої ментальности, то для людського терпіння і стихійного нещастя міння і бажання допомогти. Бувало посилала Америка поміч Европі після Першої світової війни („американські дари"),дала мільйонову допомогу навіть переможеним після Другої світової війни, стало допомагає усяким біженцям і переселенцям. Тож і тепер, коли після нуклеарної катастрофи в Україні, якою, зрештою цілий світ затурбований, зацікавлений у зв'язку з небезпекою, але й задля технологічного досвіду і медичних експериментів, — не тяжко було б зорганізувати широку гуманітерну акцію в ЗСА через допомогові агенції і індивідуальні дари. Можливо, що під натиском публічної світової опінії, совєтський уряд відкриє шлях для допомоги. З цього огляду петиції і апелі українських організацій і поодиноких осіб до американського Уряду і міжнародних установ є побажані.

О. Т.

Постать...

(Закінчення зі стор. 2)

ному листі до родини Ігоря Ольшанівського сенатор Билл Бредлі (демократ із Ню Джерзі), що був спонзором законодавства у Сенаті у справі Великого Голоду пише: „Комісія, яка мала своє перше засідання, існує передусім завдяки зусиллям Ігоря Ольшанівського".

Але побіда Ігоря, до якої він довго йшов і яку здобув з таким зусиллям, була гірко-солодкою. Багато із нас хотіло, щоб Ігор став директором Комісії, а як ні, то принаймні її членом як представник української громади. Ніхто не заслуговував цього більше, ніж він. Ми старалися про такий пост для нього, але без успіху. Менше відповідні люди, члени нашої спільноти працювали потайки, щоб його не допустити до обох постів в Комісії, і Ігор програв. „Але його відвага допомогла йому прийняти поразку. Він дуже скоро простив своїм противникам і почав працю над іншими важливими справами. Його хворе серце може було знищене фізично, але морально він був у найкращому здоров'ї.

Останнього літа Ольшанівський знову показав свою відвагу, коли він та АОЛПУ заснували фонд правної допомоги Івановi Дем'янюкові. „Чому ви це робите? — питали його. — Дем'янюк є надто дразливою справою для вашої організації. Хай це робить хтось інший а ви сидіть на лаврах і відпочивайте". Але Ігор не хотів відпочивати. Наступних вісім місяців він подорожував по ЗСА, остерігаючи українських американців перед небезпекою, яку приносить доказовий матеріял КГБ в американське судівництво і пригадуючи нам усім про право Івана Дем'янюка на чесний суд. Як і в минулому українська спільнота відгукнулася на відвагу Ольшанівського і зібрала тисячі долярів на судову оборону Дем'янюка.

Коли я думаю про минуле і про те, що досягнув Ігор Ольшанівський, тепер у сороковий день після його передчесної смерти, мені нагадуються слова президента Ендрю Джексона: „Одна людина з відвагою творить більшість". Це власне таке враження залишив по собі на всіх нас Ігор і таким будемо його пам'ятати і віддавати честь.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 6-го ЛИПНЯ 1986 р.

Сиракюзи, Н. Й. Місячні збори Т-ва „Українська Січ" 39-го Відд. о год. 2-ій по пол в малій залі УНДому. Порядок зборів: звіти членів Управи, звіт делегатів 31-ої Конвенції УНС, плянування у приєднанні нових членів, внески та запити. Збирання членських вкладок: субота — 5-8 год. веч., неділя — від 12-2-ої год. по пол. Ввічливо проситься взяти участь у зборах. — Управа.

Наші абітурієнти

Цього року школу українознавства ім. Лесі Українки в Сиракузах закінчило матуральним іспитом п'ятеро студентів: Іван Андрус, Софійка Бутенко, Оксана Дупляк, Галина Ємець і Ярослав Парколап.

Урочиста програма відзначення наших абітурієнтів та роздачі матуральних свідоцтв і дипломів відбулася в суботу, 31-го травня, в репрезентаційній залі православної парафії св. Ап. Луки. Її, в основному, підготовили та фінансували батьки випускників школи українознавства.

Гості, що заповнили залю, мали нагоду подивляти велике табльо наших абітурієнтів у мистецькому виконанні Ірини Ємець.

Святочну програму відкрив директор школи українознавства - мгр Микола Дупляк, а о. Вячеслав Ільчук провів відповідну до нагоди молитву. Програмою відтак проводив проф. Павло Маляр — опікун матуральної кляси. Він і представляв матурантів, що гордо йшли до почесного стола під оплески публіки та під звуки музики.

Головну доповідь з цієї нагоди сказав директор школи, вказавши на провідне місце нашої навчальної та виховної інституції в громаді та на конечність збереження її на майбутнє, бо громада без школи — це сухе дерево. Доповідач назвав цьогорічні заходи в громаді, що були спрямовані на допомогу „Рідній Школі" та вказав на хворобливу байдужість частини патріотичної громади до потреб навчання своїх дітей та внуків рідного слова.

З огляду на те, що пошта не встигла на час доручити сподіваних дипломів, проф. П. Маляр відчитав загальний вислід іспитів: три дуже добрі і дві добрі оцінки.

Книжкові нагороди (Українсько-англійський словник М. Дейко) вручила нашим випускникам мгр Ганя Грицик, вчителька географії України.

За ініціятивою о. Вячеслава Ільчука, присутні відспівали юним випускникам „Многая літа".

Особливе враження зробила частина прощання, в якій від матурантів слово подяки батькам та вчителям і поради та побажання для молодших учнів прочитала Оксана Дупляк. Під час цієї частини абітурієнти обдарували вчителів матуральної кляси гвоздиками та червоними рожами. Від імени молодших учнів випускників прощала Ляриса Грицик.

Про наших матурантів не забув і Батько Союз. Чек — нагороди по 25 долярів від Українського Народного Союзу, вручив їм директор школи та закликав святочну громаду підтримати УНСоюз своїм членством у ньому.

Останнім промовцем був голова Товариства „Рідна Школа" інж. Орест Грицик, який представив батьків цьогорічних випускників школи українознавства.

Усі промовці гратулювали студентам із закінченням школи, а їхнім батькам за те, що їм у цьому допомогли, бо від батьків залежить, чи їхні діти вчаться в українській школі, чи ні. І справді, на гратуляції заслуговують одинаково як студенти, так і їхні батьки.

Після офіційної програми відбувся бенкет, а опісля всі забавлялись під звуки відомої оркестри „Червона рута" до пізньої ночі.

Список випускників нашої школи українознавства появився на сторінці випускників середніх шкіл нащого міста у щоденнику „Пост Стандард" з 7-го червня ц. р.

Микола Дупляк

У світлу пам'ять мгра С. Хамова

Ділимося сумною вісткою, що 9-го травня цього року, на 78-му році життя, після короткої недуги відійшов у вічність бл. п. мгр права Святослав Хамів.

Це була дуже скромна, спокійна і чесна людина, яка ціле своє життя любила і по-мистецьки оправляла українські книжки.

Мгр С. Хамів народився 27-го квітня 1908 року в Жабʼю, на Гуцульщині, де його батько був судовим урядником під час австро-угорської монархії. Після Першої світової війни батьки його перенеслися до Городенки, де молодий Славко закінчав 4 кляси „Рідної Школи". Потім вчився в гімназії в Рогатині, а після матури почав студіювати право у Львівському університеті, який закінчив у 1937 році. Під час правничих студій займався переплетництвом книжок і тим заробляв на життя і студії.

Св. п. Хамів

В Городенці покійний належав до товариств „Просвіти", „Рідної Школи", „Бесіди" та до спортового товариства копаного м'яча „Провій", де був добрим футболістом.

З приходом большевиків у 1939 році на працю до щадничої каси в Городенці, а за німецької окупації переїхав до Львова, де почав працювати в „Дністрі" аж до евакуації в 1944 році у Львові мгр С. Хамів запізнався з Іванною Домазар із поблизьких Винник і тут у 1943 році одружився з нею. Це гарне і спокійне подружжя мало тільки одну дочку Роксоляну, від якої опісля дочекалося двоє гарних онуків—Ренату і Андрея.

З наближення фронту покинув він із родиною рідну землю і подався до Німеччини. Після шістьох років скитального життя в таборах, приїхав він у 1949 році до Чикаго.

Тут не міг покійний працювати за своєю професією, тому працював у фабриці аж до емеритури. Під час емеритури не марнував часу, а з великим знанням і мистецьким смаком оправляв українські книжки для Українського Музею, Українського Католицького Університету, Бібліотеки УЛТПА та приватних українських бібліотек в Чикаго.

Свою роботу виконував надзвичайно солідно і переважно за дуже малу оплату, щоб лише покрити кошти матеріялу.

Похоронні відправи провів о. Андрій Шагала з похоронного закладу Музики до катедри св. о. Миколая, а відтак на місцевий цвинтар св. Миколая.

Покійний залишив у глибокому смутку дружину Іванну, дочку Роксоляну з родиною, брата Маріяна з родиною, шваґрову Євгенію Бялу, родину в Польщі та багато приятелів у Чикаго.

Відійшов від нас великий любитель української книжки. Своїми по-мистецьки оправлюваними книжками він збагатив і прикрасив не одну бібліотеку.

Д-р П. Пундій

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ЗСА Едвин Міз, який перебуває в Італії, виступив на пресовій конференції разом з міністром внутрішніх справ Італії Оскаром Скальфаро після того, як вони підписали угоду про співробітництво З'єднаних Стейтів Америки і Італії в боротьбі з тероризмом. Скальфаро і Міз відмовилися обговорювати минулі суперечності між двома країнами щодо боротьби з тероризмом. А суперечності між ЗСА і Італією, як відомо, існували, і немалі. З'єднані Стейти різко критикували уряд Італії за те, що Італія відпустила на всі чотири сторони терориста Абу Аббаса, який попав у їхні руки. Вся ця історія добре відома, але Міз і Скальфаро намагалися представити справу так, що між ЗСА і Італією не існувало суперечностей.